

О.І. ЧУБ¹, О.В. БІЛЬЧЕНКО¹, М.В. ПАВЛЕНКО²,
С.Ю. ВИШЕЛЕСЬКИЙ²

**РІВНІ ІНТЕРЛЕЙКІНУ-6 У ХВОРИХ НА
ХРОНІЧНИЙ ПІЄЛОНЕФРИТ В ЗАЛЕЖНОСТІ
ВІД НАЯВНОСТІ ПЛАЗМІД-ІНДУКОВАНИХ
МЕХАНІЗМІВ РЕЗИСТЕНТНОСТІ**

¹Харківська медична академія післядипломної освіти

²Харківська міська клінічна лікарня швидкої та
невідкладної медичної допомоги імені О.І. Мещанінова

ВСТУП. Хронічний пієлонефрит (ХП) займає провідну позицію серед усіх інфекцій сечової системи (ІСС), на долю якого, за даними EAU 2015, припадає понад 100,000 госпіталізацій щорічно. Препаратами емпіричної терапії ХП є β-лактами та фторхінолони, і зростаюча резистентність до них уропатогенів обмежує терапевтичні можливості. В останні роки, збільшується резистентність, яка пов'язана з трансфером генів стійкості між бактеріями за допомогою плазмід. Основними плазмідними механізмами резистентності до β-лактамінів є вироблення β-лактамаз розширеного спектру дії (βЛРС); основними плазмідними механізмами резистентності до фторхінолонів є протеїни QnrA, аміноглікозид-ацетилтрансфераза AAC(6')-Ib-cr та efflux pump QerA.

Попри існуючі дослідження, рівні інтерлейкіну-6 (ІЛ-6) у хворих на ХП залежно від наявності плазмід-індукованих механізмів резистентності залишаються невизначеними, встановлення яких дозволить оцінити ступень активації імунної системи при колонізації сечового тракту резистентними бактеріями, що і було метою нашого дослідження.

МАТЕРІАЛИ ТА МЕТОДИ. Було обстежено 105 хворих на ХП: 91 (86,7 %) жінка і 14 (13,3 %) чоловіків, середній вік склав 56,9±1,7 років. По стадії хронічної хвороби нирок (ХХН), пацієнти були розподілені наступним чином: ХХН I ст. – 21 (20%) хворих, ХХН II ст. – 28 (26,7%), ХХН III ст. – 27 (25,7%) та ХХН IV ст. – 29 (27,6%) пацієнтів. Діагноз ХП верифікували згідно діючих рекомендацій. Стадію ХХН визначали по рівню швидкості клубочкової фільтрації (ШКФ) за формулою СКД-ЕРІ (KDIGO 2012). Дослідження плазмід-індукованих механізмів резистентності проводили методом полімеразної ланцюжкової реакції (ПЛР). Визначення рівня ІЛ-6 проводилося за допомогою імуноферментного аналізу (ІФА).

РЕЗУЛЬТАТИ. Виявляємість плазмід-індукованих механізмів резистентності серед хворих на ХП складає 29,5% (31/105): 19% за рахунок βЛРС, 9% – склали гени стійкості до фторхінолонів та у 2% пацієнтів виявилася комбінація зазначених генів.

Підвищення рівня ІЛ-6 (>4,1 пг/мл) спостерігалося у 38 (36,2%) пацієнтів, середній рівень становив – 9,24±0,85 пг/мл. У хворих на ХП з різними стадіями ХХН встановлено достовірно вищі рівні ІЛ-6 у пацієнтів із ХХН III ст. (9,12; p≤0,05) та ХХН IV ст. (11,12; p≤0,05) ніж у пацієнтів з ХХН I ст. (8,2) та ХХН II ст. (7,89). У хворих з виявленими плазмідними механізмами резистентності спостерігаються вищі показники ІЛ-6 ніж у пацієнтів без генів (10,65 vs. 8,52), однак достовірних відмінностей не виявлено. Проте, був визначений лінійний кореляційний зв'язок на рівні значимості p≤0,05 у хворих з наявністю плазмід-індукованих

механізмів резистентності між рівнем ІЛ-6 та рівнем СРБ ($r=0,53$; $p\leq 0,05$); рівнем ІЛ-6 та ІgM ($r=0,71$; $p\leq 0,05$).

ЗАКЛЮЧЕННЯ. Дослідження рівнів прозапального цитокіну ІЛ-6 демонструє наявність певного впливу плазмідних механізмів резистентності на рівень активації імунітету, що також підтверджується на-

явністю достовірних взаємозв'язків між показниками системного запалення у хворих з виявленими генами резистентності, та вказує на необхідність подальших досліджень в цьому напрямку для підтвердження отриманих даних і розробці ефективних методів зменшення кількості рецидивів ХП у груп підвищеного ризику, можливо із застосуванням хіміо/вакцинопрофілактики.